

Δελτίο Τύπου του FRA

Βιέννη/Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2015

Μελέτη του FRA επισημαίνει ότι απαιτείται μηδενική ανοχή για τις σοβαρές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης

Οι καταναλωτές συχνά δεν γνωρίζουν ότι τα τρόφιμα που καταναλώνουν ή τα ρούχα που αγοράζουν μπορεί να έχουν παραχθεί από άτομα που εργάζονται υπό συνθήκες σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης. Σε νέα έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) επισημαίνεται ότι ενώ η ΕΕ έχει θεσπίσει νομοθεσία που απαγορεύει συγκεκριμένες μορφές σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης, εργαζόμενοι που μετακινούνται εντός της ΕΕ ή μεταναστεύουν στην ΕΕ διατρέχουν κίνδυνο να πέσουν θύματα τέτοιων μορφών εκμετάλλευσης. Παρά το γεγονός αυτό, το αδίκημα της απασχόλησης μετανάστη εργαζομένου υπό συνθήκες εργασίας που εμπεριέχουν έντονο το στοιχείο της εκμετάλλευσης τιμωρείται σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ με μέγιστη ποινή φυλάκισης κάτω των δύο ετών, ποινή που δεν αντικατοπτρίζει τη βαρύτητα των παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων που διαπράττονται.

«Η εκμετάλλευση εργαζομένων που αναγκάζονται λόγω της οικονομικής και κοινωνικής τους κατάστασης να δεχθούν να εργαστούν υπό ακατάλληλες συνθήκες εργασίας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή», δήλωσε ο προσωρινός διευθυντής του FRA [Κωνσταντίνος Μανωλόπουλος](#). *«Πρόκειται για ένα ενδημικό πρόβλημα, για τη ριζική αντιμετώπιση του οποίου πρέπει να αναλάβουμε επειγόντως δράση. Τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την καλλιέργεια κλίματος μηδενικής ανοχής απέναντι στις σοβαρές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης και να λάβουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της κατάστασης και την επιβολή κυρώσεων στους θύτες.»*

Η νέα έκθεση FRA είναι η πρώτη του είδους της που διερευνά διεξοδικά όλες τις εγκληματικές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης στην ΕΕ που επηρεάζουν εργαζόμενους οι οποίοι μετακινούνται στο εσωτερικό της ΕΕ ή εισέρχονται στην ΕΕ. Τα πορίσματα της έκθεσης δείχνουν ότι η εγκληματική εργασιακή εκμετάλλευση είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη σε μια σειρά από κλάδους, όπως κυρίως η γεωργία, οι κατασκευές, τα ξενοδοχεία και οι υπηρεσίες εστίασης, η οικιακή εργασία και η μεταποίηση, καθώς και ότι οι θύτες δεν διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο να διωχθούν ποινικά ή να υποχρεωθούν να αποζημιώσουν τα θύματα. Η κατάσταση αυτή δεν βλάπτει μόνο τα ίδια τα θύματα, αλλά υπονομεύει γενικότερα τους κανόνες εργασίας.

Πάρα τη διαφοροποιημένη γεωγραφική και τομεακή κατανομή τους, οι εργαζόμενοι που πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης παρουσιάζουν συχνά σημαντικές ομοιότητες, όπως είναι οι πολύ χαμηλοί μισθοί – μερικές φορές €1 την ώρα ή και λιγότερο – και τα 12ωρα ωράρια εργασίας για έξι ή και επτά ημέρες την εβδομάδα. Ένας σημαντικός παράγοντας που συντελεί στο τρέχον καθεστώς ατιμωρησίας είναι το γεγονός ότι τα θύματα δεν προβαίνουν σε καταγγελίες, είτε γιατί παρεμποδίζονται είτε γιατί δεν επιθυμούν να το πράξουν επειδή φοβούνται ότι θα χάσουν τη δουλειά τους.

Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώνει ο FRA στο πλαίσιο της έκθεσης για τη βελτίωση της κατάστασης είναι και οι εξής:

- Τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να μεριμνούν για την ύπαρξη συστήματος επιθεώρησης των χώρων εργασίας που να είναι ολοκληρωμένο, αποτελεσματικό και να διαθέτει επαρκείς πόρους.

- Προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της διερεύνησης των υποθέσεων σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης, πρέπει να δημιουργηθούν στενοί δεσμοί μεταξύ αστυνομικών αρχών, εισαγγελικών αρχών και αρχών παρακολούθησης, όπως οι επιθεωρήσεις εργασίας, οι υπηρεσίες υποστήριξης και οι εργοδοτικές ενώσεις, ακόμη και σε διασυνοριακό πλαίσιο.
- Η πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη πρέπει να ενισχυθεί, π.χ. εντείνοντας τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενημέρωση των θυμάτων για τα δικαιώματά τους, τόσο πριν όσο και μετά την άφιξή τους στη χώρα της ΕΕ στην οποία εργάζονται.
- Οι εθνικές αρχές πρέπει να καλλιεργήσουν κλίμα εμπιστοσύνης και να παρέχουν αίσθημα ασφάλειας και προστασίας στους εργαζόμενους που πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης ώστε να καταγγέλλουν τα όσα βιώνουν, ενώ οι επιθεωρήσεις εργασίας και η αστυνομία πρέπει να συνεργάζονται πιο στενά για να εντοπίζουν τα περιστατικά σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης όπου κι αν λαμβάνουν χώρα.
- Τόσο οι ιδιωτικές εταιρείες όσο και οι εθνικές αρχές καλούνται να μεριμνούν ώστε να μην υποστηρίζουν την εργασιακή εκμετάλλευση μέσω της σύναψης συμβάσεων ή της ανάθεσης υπεργολαβιών σε εταιρείες που εμπλέκονται στην εκμετάλλευση εργαζομένων.
- Οι καταναλωτές πρέπει να ενημερώνονται για τον κίνδυνο ένα προσφερόμενο προϊόν ή υπηρεσία να έχει παραχθεί με τη χρήση σοβαρών μορφών εργασιακής εκμετάλλευσης, με τη χρήση μέσων όπως τα συστήματα πιστοποίησης και σήμανσης των προϊόντων εταιρειών που σέβονται τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Η πλήρης έκθεση παρατίθεται στο ενημερωτικό πακέτο (press pack):

[Severe Labour Exploitation \(Σοβαρές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης\)](#)

Στους συνδέσμους που ακολουθούν παρατίθενται εκδόσεις του FRA που αφορούν σχετικά θέματα:

[Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#) (report)

[Fundamental rights at Europe's southern sea borders](#) (report)

[Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States](#) (report)

[Criminalisation of migrants in an irregular situation](#) (paper)

[Legal entry channels to the EU](#) (paper)

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με: media@fra.europa.eu

Τηλέφωνο: +43 1 580 30 642

Σημειώσεις προς τους συντάκτες:

- Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης πραγματοποιήθηκε επιτόπια έρευνα σε 21 χώρες της ΕΕ, και παράλληλα διενεργήθηκε έρευνα σχετικά με το νομικό και θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις σοβαρές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης και στα 28 κράτη μέλη.
- Ο FRA έλαβε συνολικά 616 συνεντεύξεις από εμπειρογνώμονες προερχόμενους από ομάδες επαγγελματιών που ασχολούνται με την εργασιακή εκμετάλλευση όπως, μεταξύ άλλων, επιθεωρητές εργασίας, αστυνομικούς, δικαστές, εκπροσώπους εργαζομένων και εργοδοτών, εμπειρογνώμονες εθνικής πολιτικής και προσωπικό γραφείων εύρεσης εργασίας.

- Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης δεν λήφθηκαν συνεντεύξεις από θύματα. Ωστόσο, ο FRA πρόκειται να δώσει σύντομα συνέχεια στην παρούσα έκθεση με ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου θα λάβει συνεντεύξεις από εργαζόμενους που έχουν πέσει ή κινδυνεύουν να πέσουν θύματα εργασιακής εκμετάλλευσης στην ΕΕ.
- Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) έχει εντολή να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες με βάση τεκμηριωμένα στοιχεία προς τους υπευθύνους λήψης αποφάσεων της ΕΕ και τα κράτη μέλη, συμβάλλοντας έτσι σε πιο ενημερωμένες και στοχευμένες συζητήσεις και πολιτικές για τα θεμελιώδη δικαιώματα.